

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS**
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
12–14 artiklat
Laatimispäivä: [21.10.2024]

**Tietoa henkilötietojen käsittelystä Sentiments on justice in the Nordic countries -
tutkimuksen tuomaripaneelissa**

Tutkimushankkeen tausta-aineisto koostuu tuomaripaneelistä, jonka toteuttamiseen sisältyy henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimuksen rekisterinpitäjät

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Muissa maissa:

University of Gävle
Faculty of Health and Occupational Studies
Department of Social Work and Criminology
801 76 Gävle, Sweden

University of Iceland
Sæmundargötu 2, Reykjavik, Iceland

Aalborg Universitet
Fredrik Bajers Vej 7K
9220 Aalborg Øst, Denmark

The University of Oslo
Boks 1072
Blindern NO-0316 OSLO Norway

Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa sekä vastuullinen tutkija:

Nimi: Piia Aitta
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: 0294120869

Sähköpostiosoite: piia.aitta@helsinki.fi

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Sentiments on justice in the Nordic countries on yhteispohjoismainen tutkimusprojekti, joka toteutetaan samansisältöisenä kaikissa viidessä pohjoismaassa. Tämä tietosuojailmoitus koskee tähän tutkimusprojektiin kuuluvaa, Suomessa toteutettavaa osahanketta eli Suomen osuutta kyseisessä tutkimusprojektissa.

Tutkimushankkeessa toteutetaan kussakin Pohjoismaassa fokusryhmähaastatteluja 16–24-vuotiaille nuorille. Haastatteluiden pohjana käytetään neljää eri rikostapauskuvausta eli vinjettiä, jotka kuvaavat hypoteettisesti raiskausta, vihapuhetta verkossa, huumausainerikosta sekä katuväkivaltaa. Tutkimuksen tavoitteena on kuvata nuorten käsityksiä rangaistuksesta ja sen oikeuttamisesta sekä oikeustajusta.

Tutkimuksen taustoitukseksi kerätään maksimissaan viidestä tuomarista koostuva ryhmä, jonka kanssa käsitellään haastattelussa käsiteltäviä vinjettejä. Tämän taustoituksen tavoitteena on tuomarien ammattitaitoa hyödyntäen a) varmistautua siitä, että Pohjoismaisessa yhteistutkimuksessa käytetyt vinjetit soveltuvat suomalaiseen lainsäädäntöön, sillä niiden on tarkoitus kuvata tekoa, joka on meillä kriminalisoitu, b) varmistaa, että fokusryhmähaastattelussa annetut rangaistusvaihtoehdot soveltuvat suomalaiseen kontekstiin, sekä c) saada tietoa siitä, millainen olisi oikeuskäytännön mukainen rangaistus kuvitteellisesta teosta.

Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Yhteydenotoissa tuomaripaneelin jäseniin käsitellään haastateltavien nimiä, työpuhelinnumeroita ja/tai sähköpostiosoitteita, joita ei tallenneta haastatteluaineiston yhteyteen.

Mikäli haastattelut äänitetään, tallenteet sisältävät henkilöiden äänet. Äänitteet saattavat myös sisältää tuomareiden nimiä, mikäli ne mainitaan keskustelussa. Tuomaripaneelin keskustelusta ja mahdollisesta haastattelutallenteesta tehdään muistiinpanoja, joiden pohjalta luodaan esimerkkirangaistukset sekä viimeistellään rikosvinjetit. Paneelin osallistujien nimiä ei kirjata kirjallisiin muistiinpanoihin.

Yksittäisten tuomareiden näkemyksiä rangaistukseen liittyen ei raportoida tutkimuksen yhteydessä, vaan ainoastaan ryhmän lopullinen yhteinen näkemys. Tuomaripaneelin jäsenten tietoja ei raportoida, vaan osallistuminen tapahtuu anonyymisti.

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Haastatteluun pyydettyjen tuomareiden nimet ja työyhteystiedot ovat saatavilla julkisesti tai sidosryhmäyhteistyön kautta esimerkiksi organisaatioiden johdon kautta. Muut tiedot kerätään haastateltavilta itseltään.

Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

Rikostuomioita tai rikkomuksia koskevien tietojen käsittely perustuu tietosuojalain 7 §:n 1 momentin 2 kohtaan (tietosuoja-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuihin rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsitellä, jos niitä käsitellään tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten).

Lisätieto: Tuomaripaneeleissa käsitellään kuvitteellisia rikostapauksia ja näiden rangaistuksia, kyseessä eivät ole oikeat rikostapaukset.

Henkilötietojen käsittelyn kesto

Mahdolliset tapaamisnauhoitteet säilytetään kaksi vuotta tutkimuksen päättymisen jälkeen.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
 - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
 - viranomaisen toiminnassa yleisen edun mukaisen tehtävän suorittaminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:
- sopimuksen täytäntöönpano, jossa rekisteröity on osapuolena

Tietojen vastaanottajat

Henkilötietoja ei tulla siirtämään eikä luovuttamaan tutkimusryhmän ulkopuolelle. Yhteistapaaminen toteutetaan paikanpäällä ja keskustelu nauhoitetaan. Mikäli tämä ei onnistu, tapaaminen järjestetään Microsoft Teamsin kautta.

Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta Euroopan talousalueen ulkopuolelle. Microsoft käyttää mahdollisissa tietojen siirroissa EU:n komission hyväksymiä vakiosopimuslausekkeita (yhteistapaaminen Microsoft Teamsin kautta).

Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja. Mahdollinen haastattelutalenne säilytetään suojatulla Krimon serverillä.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta
 muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
 Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
 Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin.

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto hävitetään

Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuojasetuksen vaatimusten mukaisesti:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuojasetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Ennen uutta tutkimuskäyttöä rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi tutkimuskäyttö on yhteensopivaa aineiston alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa asetusten vaatimusten mukaisesti. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidyille myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi

suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

Missä aineistoa säilytetään ja kuinka kauan: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa tutkimusryhmän jäsenten hallussa tieteellisten tutkimusartikkelien kirjoittamista varten, kuitenkin korkeintaan kaksi (2) vuotta tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi